

Sukkanauhat

Ilpo Paananen

Sukkanauhat

© 2019 Paananen, Ilpo
Kannen kuvitus: Danielè Gavènaite
Taitto ja suunnittelu: CVLT Design

Kustantaja:
BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja:
BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa
ISBN: 978-952-80-0789-0

Ilpo Paanasen aiemmin ilmestyneet teokset:

Nuoruuden fillarivalssi, Kustannuskynnys 2013

Kullanhuuhtojan kesä, Books on Demand 2016

Paraatimarssi, Books on Demand 2017

Sisältö:

Rekku
Poju
Hyppyrinäki
Jouluaatto
Verkkosukat
Teryleenit
Hyvästit koululle
Lehmien kapina
Lautta
Naurismaa
Tukkijoella
Sukkanauhat
Savotalla
Yöretkellä
Kesäduunissa
Puintilomalla
Kirje

*Kirja on kunnianosoitus kaikille maalaiskylien
kasvateille.*

Outokummussa 09.01.2019
Ilpo Paananen

Sukkanauhat

Ilpo Paananen

Rekku

Kurkistin tuvan ikkunasta ulos ja näin isän taluttavan hevosta vanhalta tallilta. Kiirehdin kuistin avoimesta oviaukosta ulkorappusille. Katselin taivaalta leijailevia lumihiihtaleita ja juoksin katsomaan kun isä peruutti hevosen reen aisojen väliin.

Äiti tuli tuvasta Liisan kanssa eväsreppu mukanaan. Kiinnitettyään reen aisat luokkiin isä meni latoon, ja toi hevosen heinäsäkin, jonka hän asetteli reenpankolle. Reessä oli etummaisen reen ja takana olevan reen päällä ronkeli. Kyydissä oli pokasaha, joka oli pujotettu reen tappiin. Kirves roikkui reen nokassa nahkalenkissä.

Äiti istuutui Liisa sylissään pankolle säkin päälle, minä kapusin ronkelin reunapuulle ja pidin kiinni ronkelin tapista, joka oli kiinnitetty puuhun porattuun reikään. Isä ohjasi hevosen rantaan päin johtavalle rekiuralle ja hypättyään kyytiin, istuutui äidin viereen pankolle. Ilmasa tuntui tallin tuoksu. Etummaisen reen ja takimmaisen reen yhdistävät ristiin vedetyt kettingit kilahtelivat lanatessaan rekiuran keskivallia, johon hevonen oli polkenut omat kavionsijansa.

Isoveljet olivat koulussa, ja äiti oli sanonut, että meidän pitää ehtiä kotiin ennen kuin pojat tulevat nälkäisinä koulusta. Hevonen kulki myötäiseen laskevaa rekiuraa juoksujalkaa. Kavioiden kopse sekoittui reen kitinä.

Luminen metsä näytti kauempaa seinältä, jossa ei ollut aukkoa. Mutta sinne hevonen jolkotti puiden välistä, ja jatkoi painanteelle laskevaan mäkeen. Painanteen jälkeen matka jatkui kangasta pitkin, ja pian tulimme kohtaan, jossa näkyi puiden havuja ja kapeaa tietä muistuttava aukko.

Isä käänsi uralta sivuun ja pysäytti hevosen. Reestä nous-
tuaan hän sitoi suitset reen nokkaan. Käsitin isän puheis-
ta, että rekeä ei käännetä vielä kotia päin, koska hevonen
saattoi säikähtäessään karata kotiin ja jättää kyydistä.

Äiti alkoi heti touhuta nuotiota, jotta nuotio pohjan
tuhkassa kypsyttävät perunat ehtisivät valmistua.

Isä pilkkoi kirveellä tervaspuita ja potki nuotiopaikan
maan paljaaksi. Äiti jäi laittamaan nuotiota, kun isä lähti
pokasahan kanssa kaatamaan puita. Isä näytti sarkataki-
saan ja karvalakki korvillaan karhulta, joka pieksi puita.
Ennen sahaamisen aloittamista hän kopisteli puurunkoa,
ja lumi pölähti oksilta alas.

Nuotioon syttynyt tuli oli ihmeellistä. Meidän piti Liisan
kanssa laittaa jotakin tuleen. Viskasimme nuotioon pienet
kuusenhavut. Valkoinen savu tuprusi ja rätisi iloisesti.

– Ei tuoreita havuja nuotioon, tulee vaan savua. Pitää
olla kuivia risuja.

Äiti oli halunnut metsään auttaakseen isää, ja karsi puita
kirveellä. Isä katkoi koivut metrinmittaisiksi pölkyiksi, jot-
ka hän halkoi kotona keskeltä. Minun tehtäväni oli katsoa
Liisan perään. Sisko oli vasta kolmevuotias, ja minulla oli
ekaluokkalaisena keskiviikkona vapaapäivä. Odotimme,
että isä kaatoi kuusen, ja aloimme kerätä latvasta käpyjä.
Pihkaisina ne tarttuivat lapasiin, ja niitä oli ravisteltava
irti. Pikkusisko konttasi kuusenhavujen päällä ja yritti
nousta kävelemään, mutta muksahteli nurin.

Nuotio oli hiilloksella, kun äiti kaivoi repusta eväät
ja sanoi, että kohta saadaan perunat nuotio pohjalle.

Sukkanauhat on outokumpulaisen toimittaja-kirjailija Ilpo Paanasen neljäs romaani. Teoksessa palataan 60-luvulle pieneen keskisuomalaiseen maalaiskylään. Koulutiensä aloittavan pojan elämää varjostavat atomipommi ja hevosen sairastuminen. Lukemaan oppiminen tuo lohtua, ja palava halu oppia kirjoittamaan.

Isoveljien kanssa hypätään talvella hyppyrimäestä, kesällä soditaan karhunputkilla. Pojat on aina poikia, ja sen saa kokea myös verkkosukkiin ja sukkanauihin pukeutunut naapurin ihana Kaisa.

ISBN 978-952-800-789-0

9 789528 007890